

Vereniging vEB NCVB

Postbus 240, 2501 CE Den Haag
Amaliastraat 7, 2514 JC Den Haag

T: +31 (0)70 313 00 00
F: +31 (0)70 313 00 99

I: www.veb.net
E: info@veb.net

Rek.: ABN-AMRO 51.70.19.48.5
K.v.K. 40408053

Ministerie van Justitie

Via <http://www.internetconsultatie.nl/informatieverschaffing/reageren>

Den Haag, 30 november 2010

Betreft: Consultatie wetsvoorstel houdende aanpassing van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering in verband met de wijziging van het recht op inzage, afschrift of uittreksel van bescheiden (Wetsvoorstel informatieverschaffing in civiele zaken)

Geachte heer

De vereniging VEB NCVB (“**VEB**”) heeft kennis genomen van het voornoemde consultatiedocument (het “**Wetsvoorstel**”). Graag leg ik u hierbij de reactie van de VEB voor.

De VEB behartigt op grond van haar statuten de belangen van effectenbezitters in de ruimste zin des woords. In die hoedanigheid is de VEB betrokken bij een groot aantal juridische procedures. In hoofdlijnen vallen deze procedures in drie categorieën – zonder daarbij overigens limitatief te willen zijn – onder te verdelen: (i) de collectieve actie in de zin van art. 3:305a BW; (ii) enquêteprocedures bij de Ondernemingskamer aan het Gerechtshof te Amsterdam en (iii) aansprakelijkheidsprocedures bij de civiele rechter.

Algemeen

De VEB is de laatste jaren vaak in het nieuws gekomen met de enquêteprocedures bij de Ondernemingskamer. De VEB heeft in het verleden vaak voor de insteek van de enquêteprocedure gekozen omdat de Ondernemingskamer enerzijds snel kan ingrijpen in een situatie waar dat nodig is en anderzijds omdat in het onderzoek behorend bij de enquêteprocedure (“**Onderzoek**”) aan efficiënte waarheidsvinding kan worden gedaan. Het onderzoek van de onderzoekers in een enquêteprocedure wordt in de regel gebruikt om in de tweede fase van de enquêteprocedure het oordeel “wanbeleid” te verkrijgen. Als de Ondernemingskamer heeft vastgesteld is dat sprake is van wanbeleid kan dat als opmaat dienen voor de aansprakelijkheidsprocedure.

Bovenstaande gang van zaken is omslachtig en tijdrovend. De VEB ziet zich genoodzaakt deze weg te doorlopen omdat het vrijwel onmogelijk is om zonder het Onderzoek een goed overzicht te krijgen van hetgeen zich heeft afgespeeld binnen een vennootschap. In theorie zou via art. 843a RV ook een verzoek kunnen worden gedaan om specifieke informatie. Zo valt te denken aan een verzoek om de e-mails in te zien die zijn gewisseld in een bepaalde periode door de Raad van Bestuur (en de Raad van Commissarissen van een bepaalde vennootschap).

Een ander voorbeeld is inzage in de notulen van de Raad van Bestuur over een bepaalde periode. De jurisprudentie op dit gebied is geschakeerd¹ en de uitkomst is dus onzeker. Een en ander leidde er toe dat de VEB vaak de enquêteprocedure als juridische ingang kiest.

Het Wetsvoorstel overziend juicht de VEB toe dat sprake is van een verruiming van de bevoegdheid om bepaalde stukken in te zien. De VEB onderschrijft het beoogde doel van het Wetsvoorstel: “De tijdige opheldering van feiten draagt bij aan een efficiëntere waarheidsvinding en stelt partijen in staat zich zo goed mogelijk op een procedure voor te bereiden”². Op een aantal punten zou de VEB desalniettemin graag verduidelijking zien.

De VEB stelt zich op het standpunt dat een aandeelhouder in het algemeen gekwalificeerd dient te worden als “partij bij een rechtsbetrekking”, wanneer deze aandeelhouder inzage wil in bepaalde bescheiden die betrekking hebben op de vennootschap³. De memorie van toelichting (“MvT”) is hierin niet helemaal duidelijk, hoewel uit de tekst (op pagina 11 van de MvT de zinsnede “partij bij een rechtsbetrekking” moet [...] ruim worden uitgelegd) zou kunnen volgen dat dit zo is. De VEB zou graag zien dat de wetgever vooraf meer duidelijkheid geeft over de invulling van het begrip “partij bij een rechtsbetrekking”, bijvoorbeeld door het noemen van een aantal voorbeelden die zonder meer te kwalificeren zijn als een partij bij een rechtsbetrekking.

¹ Zie recentelijk R. Klomp in het Advocatenblad van 1 oktober 2010, zie ook T.S. Jansen, Art. 843a RV in de ondernemingsrechtpraktijk, TOP 2009/3

² Pagina 5 memorie van toelichting

³ De VEB als vertegenwoordiger van de particuliere aandeelhouder zal dan ook – de VEB houdt immers van iedere beursvennootschap zelf enkele aandelen – als “partij bij een rechtsbetrekking” in voornoemde zin dienen te worden gekwalificeerd.

Artikelsgewijs commentaar

Op grond van het concept art. 162a lid 2 RV zijn er twee redenen wanneer inzage geweigerd kan worden. De eerste betreft als er sprake is van (i) een verschoningsrecht als bedoeld in art. 165 lid 2 of 3 RV; of (ii) er dienen gewichtige redenen te zijn.

Gezien de opkomst van advocaten in loondienst (ook wel “inhouse advocaten” of advocaat-bedrijfsjuristen genoemd) en de ontwikkeling op het gebied van rechtspraak hieromtrent⁴ lijkt de vraag gerechtvaardigd in hoeverre een vennootschap zich in dit geval op verschoningsrecht kan beroepen. De praktijk wil dat haast iedere grote beursvennootschap advocaten in loondienst heeft, zodat snel een beroep gedaan kan worden op het verschoningsrecht. Het verdient aandacht het voorgaande in overweging te nemen bij de behandeling van het Wetsvoorstel.

De tweede weigeringsgrond (gewichtige redenen) is te algemeen. De VEB zou graag zien dat de wetgever dit uitwerkt in plaats van dit aan de rechter over te laten. In de MvT worden op pagina 13 en 14 een aantal voorbeelden genoemd, waaronder vertrouwelijk bedrijfsinformatie. De VEB begrijpt dat hier kennelijk informatie over octrooien, patenten en andere intellectuele eigendomsrechten (“**Bedrijfsgeheimen**”) bedoeld worden. Notulen en andere correspondentie die niet zien op Bedrijfsgeheimen zouden hier niet onder mogen vallen. Het zou goed zijn dat dit duidelijk wordt toegelicht in de MvT.

Tevens is het raadzaam reeds nu duidelijkheid te verkrijgen of een met een derde partij overeengekomen “geheimhoudingsverklaring” (“**Confidentiality Clause**”) valt onder een gewichtige reden. De VEB is van oordeel dat een dergelijke Confidentiality Clause niet in de weg zou moeten staan aan het verzoek om inzicht te geven in bepaalde bescheiden. Het zou goed zijn dat dit punt wordt meegenomen in de MvT.

⁴ Zie de ontwikkelingen naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie inzake de advocaten in loondienst van Akzo Nobel <http://www.advocatenorde.nl/nieuws/default.asp?view=details&artikel=639> In dit arrest werd bepaald dat advocaten die in dienst zijn van een onderneming, niet meer altijd aanspraak kunnen maken op het verschoningsrecht. Het Hof van Justitie vindt advocaat-bedrijfsjuristen niet onafhankelijk genoeg vanwege de hiërarchische relatie met hun werkgever. In Europese mededingingskwesties mogen zij zich daarom niet meer beroepen op hun verschoningsrecht. In andere procedures blijft het beroepsgeheim onverkort overeind.

Vereniging VEB NCVB

Postbus 240, 2501 CE Den Haag
Amaliastraat 7, 2514 JC Den Haag

T: +31 (0)70 313 00 00
F: +31 (0)70 313 00 99

I: www.veb.net
E: info@veb.net

Rek: ABN-AMRO 51.70.19.485
KvK: 40408053

De VEB licht u desgevraagd voorgaande graag mondeling toe.

Met vriendelijke groet,

Vereniging VEB NCVB

Mr. drs. G.F.E. Koster

Advocaat